

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Carolina Källgren
08-563 085 34
carolina.kallgren@uka.se

Datum
2016-03-08

Reg.nr
131-493-15

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
Enheten för kulturarv och livsmiljö
Claes Eriksson

Yttrande över betänkandet Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design (SOU 2015:88).

Ert dnr. Ku2015/02481/KL

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har uppmanats att yttra sig över betänkandet *Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design*, SOU 2015:88. I remissvaret väljer UKÄ att lämna synpunkter på några av de förslag i rapporten där myndighetens sakkunskap kan vara av särskild relevans.

Sammanfattning

UKÄ anser att breddad rekrytering och breddat deltagande bör följas upp och utvärderas på något sätt. Detta kan göras inom ramen för UKÄ:s nya kvalitetssäkringssystem.

Kommenterar av förslagets delar

Kunskap, kompetens och samverkan

Utredningen föreslår insatser för hur en bred kunskapsutveckling inom hållbart samhällsbyggande kan kopplas till utbildning på olika nivåer, konstnärlig forskning, forskning och praktik.

10.5 En breddad rekrytering måste bli en viktig del av universitetens och högskolornas kvalitetsarbete och bör därför också utvärderas parallellt med annat kvalitetsförbättrande arbete.

Universitets- och högskolerådet (UHR) har fått i uppdrag att kartlägga och analysera arbetet med breddad rekrytering på landets lärosäten i syfte att stärka densamma. Uppdraget kommer att ingå som en del i UHR:s strategi för breddat deltagande och likabehandling. Denna kartläggning kommer att vara ett viktigt kunskapsunderlag för det fortsatta kvalitetsarbetet på landets lärosäten.

UKÄ instämmer i att breddad rekrytering och breddat deltagande är en angelägen fråga för hela högskolesektorn och för samhället. Den är också mycket komplex som tidigare rapport från Högskoleverket visat¹. I det nya kvalitetssäkringssystemet för högre utbildning som regeringen har lagt som förslag till riksdagen ingår det att utföra tematiska utvärderingar det kan t.ex. gälla breddad rekrytering, internationalisering och jämställdhet². Breddad rekrytering skulle också kunna adresseras inom andra delar av det nya kvalitetssäkringssystem som UKÄ håller på att utforma.

¹ Högskoleverket (2007) Utvärdering av arbetet med breddad rekrytering till universitet och högskolor. En samlad bild. Rapport 2007:43 R.

² Regeringens skrivelse 2015/16:76 Kvalitetssäkring av högre utbildning.

10.9.1 Kvaliteten i utbildningarna inom arkitektur, form och design bör utvärderas ur perspektivet breddad rekrytering för att stärka mångfalden inom utbildningarna.

UKÄ erfar att högskolor inom form, design och arkitektur rekryterar studenter ur en relativt homogen grupp sökande³. Problemet är alltså inte bara att högskolan antar en relativt homogen grupp, utan att mångfalden saknas redan bland de sökande. Erfarenheten har visat att det inte räcker att marknadsföra utbildning i miljöer med svag koppling till högre utbildning om studiemiljön inte speglar studenternas erfarenheter och det omgivande samhället. Det är viktigt att göra innehållet i utbildningarna mer attraktivt för andra grupper än de som i dagsläget söker sig till utbildningar inom form, design och arkitektur. Vidare menar UKÄ att det inte bara är utbildningar inom arkitektur, form och design som behöver stärka mångfalden inom utbildningarna utan det gäller även utbildningar inom flera andra områden.

10.9.4 Konsekvenserna av införandet av studieavgifter för form- och designutbildningar för studenter som är medborgare i stater utanför det Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet (EES) och Schweiz bör utredas.

UKÄ tycker att en generell utredning om hur studieavgifterna har påverkat högre utbildning i Sverige är av intresse. Sedan 2011, när studieavgifter infördes för inresande freemover-studenter från länder utanför EU/EES och Schweiz som studerar i Sverige, har antalet nya inresande freemover-studenter sjunkit med 80 procent. Sedan dess har antalet ökat stadigt varje år men fortfarande är antalet långt ifrån de nivåer som gällde innan avgiftsreformen⁴.

Beslut

Beslut i ärendet har tagits av universitetskanslern Harriet Wallberg efter föredragning av utredare Carolina Källgren i närvaro av strategi- och planeringsansvarig Per Westman, avdelningschef Karin Järplid Linde och enhetschef Lisa Jämtsved Lundmark.

Harriet Wallberg

Carolina Källgren

³ Universitet och högskolor. Högskolenybörjare 2013/2014 och doktorandnybörjare 2012/2013 efter föräldrarnas utbildningsnivå. Statistiska meddelanden UF 20 SM 1403.

Universitet och högskolor. Svensk och utländsk bakgrund för studenter och doktorander 2012/2013. Statistiska meddelanden UF 19 SM 1401.

⁴ Fyra år med studieavgifter. Statistisk analys från UKÄ. 2015-09-22/5